

Лекція 4. Розподіл ролей у команді: підхід Р. Мередита Белбіна

План:

- 1. Характеристика ролей у команді.*
- 2. Виконання ролей на різних етапах командної роботи.*

Література:

Р. Мередит Белбин Команды менеджеров. Секреты успеха и причины неудач. Пер. с англ. М.: НИРО, 2003. 315 с.)

1. Характеристика ролей у команді

Виконавець (Implementer)

Функції: виконання поставлених завдань, доведення справи до результату

Типові риси: консервативний, дисциплінований, відповідальний

Позитивні якості: надійність і практичність, завбачливість і самодисципліна, працелюбність і професійність

Можливі недоліки: недостатня гнучкість, повільно реагує на інновації

Координатор (Coordinator)

Функції: визначає загальні цілі, керує процесом прийняття рішень, делегує повноваження

Типові риси: стресостійкість, впевненість у собі, самоконтроль, врівноваженість

Позитивні якості: організаційний талант, має здатність розуміти і використовувати раціональні пропозиції без упереджень

Можливі недоліки: середній рівень інтелекту, творчих здібностей, може потрапляти під вплив інших осіб

Мотиватор (Shaper-Driver)

Функції: мотивує інших

Типові риси: динамічний, конкурентний

Позитивні якості: не губить самовладання у напруженій ситуації, наполегливість і мужність, енергійність і готовність боротися з інертністю, консерватизмом

Можливі недоліки: легко провокується, дратівливість, може зачіпати почуття інших людей

Генератор ідей (Innovator)

Функції: вирішує складні питання

Типові риси: креативність, неординарність, інтелектуальність

Позитивні якості: талант, уява, інтелект, знання

Можливі недоліки: може «вітати в небесах», схильність не звертати уваги на практичні деталі та формальності

Дослідник ресурсів (Resource Investigator)

Функції: зв'язує із зовнішнім середовищем, аналізує можливості

Типові риси: екстраверт, веселий, комунікабельний, ентузіазм

Позитивні якості: здатність контактувати з різними людьми, відкритість до нового, відповідати на виклики

Можливі недоліки: надмірна оптимістичність, швидко губить інтерес після проходження фази захоплення

Аналітик (Evaluator-Critic)

Функції: розглядає всі варіанти і робить правильні висновки

Типові риси: раціональність, спокій, обережність

Позитивні якості: стратегічне мислення, проникливість, розсудливість, чесність

Можливі недоліки: не має схильності мотивувати інших

Натхненник команди (Team Builder)

Функції: вислуховує і розуміє кожного, знімає конфлікти, заспокоює людей

Типові риси: комунікабельність, емпатичність, дипломатичність

Позитивні якості: здатність адаптуватися до різних ситуацій, зміцнювати командний дух

Можливі недоліки: нерішучість у напружених ситуаціях, піддається впливу

Контролер (Inspector-Completer)

Функції: спонукає групу робити все вчасно і в повному обсязі, шукає помилки і недоробки

Типові риси: старанність, організованість, неспокій, сумлінність, обачливість, педантичність

Позитивні якості: здатність контролювати виконання, доводити справу до кінця,

Можливі недоліки: схильність забагато уваги приділяти дрібницям

Команда, що зможе зібрати людей, які здатні виконувати ці ролі, є добре укомплектованою і справиться зі всіма викликами.

2. Виконання ролей на різних етапах командної роботи

Етапи командної роботи та необхідні командні ролі

Етап	Необхідні ролі
постановки мети	Дослідник ресурсів, керівник/лідер у ролі натхненника команди
планування та організація	Координатор
генерація ідей	Генератор ідей
Оцінка-критика	Аналітик, дослідник-ресурсів

Створення технології реалізації ідеї	Координатор, контролер
Випробування	Виконавець, аналітик
Корегування-оптимізація	Генератор ідей, аналітик, координатор
Реалізація	Виконавець, контролер
Зворотний зв'язок, оцінка	Керівник/лідер у ролі натхненника команди